

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Karlovac

KLASA: 041-01/23-03/39
URBROJ: 613-06-23-10
Karlovac, 24. listopada 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska stranka
umirovljenika
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	7
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2022.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2022.	16
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Potraživanja za članarine za 2022. u iznosu od 49.580,00 kn nisu evidentirana u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) ni iskazana u financijskim izvještajima. Evidencija članova koji su dužni plaćati članski doprinos nije potpuna jer ne sadrži podatke potrebne za utvrđivanje visine članskog doprinosa članova te podatke o uplatama, odnosno ne sadrže podatke potrebne za evidentiranje potraživanja u poslovnim knjigama te iskazivanje u financijskim izvještajima.

Rashodi za službena putovanja i reprezentaciju u iznosu od 210.253,00 kn nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Pojedini putni nalozi u iznosu od 184.166,00 kn ne sadrže podatke o vremenu kretanja na put i povratka s puta, osobnom automobilu kojim se putuje (marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat) te izvješće s puta. Dio računa za reprezentaciju u iznosu od 26.087,00 kn ne sadrži podatke o razlozima ugošćivanja i korisnicima usluga zbog čega nije moguće potvrditi opravdanost ostvarenja navedenih rashoda.

Blagajničko poslovanje ustrojeno je za Središnjicu i većinu organizacijskih jedinica. Prema Odluci Središnjeg odbora o visini blagajničkog maksimuma iz siječnja 2015. te njezinim izmjenama iz prosinca 2019., za općinske organizacije blagajnički maksimum iznosi 2.000,00 kn, gradske organizacije 3.000,00 kn, županijske organizacije 5.000,00 kn te za Središnjicu 10.000,00 kn. Pojedine organizacijske jedinice nisu poštovale navedenu Odluku i njezine izmjene, već su zadržavale novac u blagajni u iznosima većim od utvrđenih Odlukom i njezinim izmjenama (od 269,00 kn do 4.762,00 kn više od utvrđenog).

Obavljenim popisom imovine i obveza za 2022. nisu osigurani uvjeti za usklađenje stanja evidentiranog u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom jer pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile podatke o obavljenom popisu, a prema Izvještaju o obavljenom popisu, stanje imovine i obveza na 31. prosinca 2022. utvrđeno popisom istovjetno je stanju evidentiranom u glavnoj knjizi. Zbog navedenog, osnovna svrha popisa, usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, nije postignuta. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Prema Statutu, Stranka je demokratska i socijalna politička stranka dragovoljno učlanjenih umirovljenika i drugih građana Republike Hrvatske, koji djeluju radi ostvarivanja utvrđenih programskih načela i ciljeva. Upisana je u Registar političkih stranaka 1996., a sjedište Stranke je Ulica Baruna Trenka 7, Zagreb.

Statutom su utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (načini njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad te druga pitanja od interesa za članstvo i rad.

Načela i ciljevi Stranke su zalaganje za demokraciju i razvoj parlamentarne demokracije s usmjerenošću na usvajanje i primjenu suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava, sudjelovanje u izgradnji suvremene građanske, pravne i države socijalne pravde, podržavanje postupaka i aktivnosti umirovljeničkih udruga, njihovih asocijacija i institucija civilnog društva (nevladine organizacije) iz područja socijalno zaštitnih mjera za poboljšanje položaja umirovljenika i budućih umirovljenika, zalaganje za unaprjeđenje tekuće i razvojne gospodarske politike kao osnovnog uvjeta za ostvarivanje zadovoljavajućeg životnog standarda umirovljenika i drugih građana, aktivna suradnja s drugim socijalnim i demokratskim snagama koje se potvrđuju u borbi za dobrobit hrvatskih građana te druge aktivnosti utvrđene Programom i Statutom Stranke.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu. Ustrojstveni oblici djeluju kao dijelovi Stranke provodeći na području svog djelovanja politiku Stranke utvrđenu Programom, Statutom i odlukama tijela Stranke. U Registar političkih stranaka upisane su županijske, gradske i općinske organizacije, Gradska organizacija Grada Zagreba i organizacije Stranke gradskih četvrti Grada Zagreba.

Tijela Stranke su: Skupština, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine.

Skupština je najviše tijelo upravljanja, a može biti izborna i izvještajna. Skupštinu čine delegati iz općinskih i gradskih organizacija, zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi izvršne vlasti na razini Republike Hrvatske, članovi Predsjedništva, Nadzornog odbora i predsjednici županijskih organizacija. Skupština donosi Program i Statut Stranke, utvrđuje politiku i ciljeve Stranke, bira Predsjednika Stranke i njegova zamjenika, bira (verificira izbor) potpredsjednika te članove Predsjedništva i Nadzornog odbora, donosi odluku o dodjeli povelja, diploma, zahvalnica i slično, raspravlja i odlučuje o izvješću i radu tijela Stranke između dvije Skupštine, donosi Poslovnik o radu te razmatra i druga pitanja vezana za djelovanje Stranke.

Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između dvije izborne skupštine. Čine ga Predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva, predsjednici i članovi županijskih organizacija, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru te predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske.

Središnji odbor utvrđuje prijedlog Statuta te njegove izmjene i dopune, raspravlja pitanja unutarnjeg ustroja i djelovanja Stranke, donosi odluku o osnivanju foruma ili savjeta za pojedina područja društveno-političkog djelovanja, kao i odbora, odnosno radnih tijela za pojedina područja djelovanja te definira djelokrug njihova rada, odlučuje o suradnji s drugim političkim strankama, udrugama umirovljenika i udrugama civilnog društva, donosi odluke o ostvarivanju međunarodne suradnje, odlučuje o mogućem osnivanju koordinacije više županijskih organizacija, utvrđuje kriterije za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i članove tijela Stranke, donosi program rada i financijski plan za tekuću godinu, upravlja imovinom, usvaja završni račun i bilancu te obavlja i druge poslove u skladu s odredbama Statuta.

Predsjedništvo ima jedanaest članova, a čine ga Predsjednik, zamjenik predsjednika, tri potpredsjednika te šest članova Predsjedništva, koji za svoj rad odgovaraju Središnjem odboru i Skupštini. Predsjedništvo provodi odluke tijela Stranke, priprema financijske planove i donosi operativne odluke, daje prethodnu suglasnost za osnivanje županijskih, općinskih i gradskih organizacija, daje suglasnost na Pravila županijskih organizacija, koordinira rad tijela Stranke, odlučuje o formiranju zajedničkog kluba zastupnika s drugim političkim strankama i/ili nezavisnim zastupnicima u Hrvatskom saboru te obavlja i druge poslove koje mu povjeri Središnji odbor, odnosno koji su utvrđeni Statutom.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te njome rukovodi. Tijekom 2022. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2023.) Predsjednik Stranke je Veselko Gabričević.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost akata i odluka, analizira izvješća o financijsko-materijalnom poslovanju te odlučuje u stegovnim predmetima i drugim prijeporima na temelju odredaba Statuta. Ima pet članova (predsjednik, zamjenik i članovi) i o svome radu izvještava Skupštinu.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi iz državnog proračuna te proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina i članskog doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, organizacije stranačkih manifestacija i drugih izvora.

Uz Statut, doneseni su Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju, Pravilnik o unutarnjoj kontroli, Pravilnik o dodjeli nagrada, priznanja i zahvalnica, Pravilnik o registru članova i drugim evidencijama, Pravila o stegovnom postupku te pravilnici o radu Središnjeg i Nadzornog odbora.

Koncem 2022. Stranka je imala jednu zaposlenicu.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju zaključenog ugovora o djelu, kojim su utvrđena međusobna prava i obveze Stranke i knjigovodstvenog servisa. Odgovornost za financijsko poslovanje Stranke, sustav unutarnjih kontrola te kontrolu knjigovodstvenih isprava, između ostalog, utvrđeni su Statutom, Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju, Pravilnikom o unutarnjoj kontroli te Pravilima o stegovnom postupku.

Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju utvrđene su obveze organizacijskih jedinica i Središnjice te pravila u vezi s provođenjem popisa imovine i obveza, računovodstvenim poslovanjem te ovjeravanjem i postupanjem s knjigovodstvenom dokumentacijom. Predsjednik Stranke ima pravo i obvezu blokirati, odnosno zatvoriti račun organizacijske jedinice Stranke koja ne poštuje zakone, Statut Stranke, navedeni Pravilnik i odluke tijela Stranke, vezano za financijsko-materijalno poslovanje. Za urednu provedbu zakona i drugih propisa odgovoran je Predsjednik Stranke i predsjednici organizacijskih jedinica. U skladu s navedenim Pravilnikom, knjigovodstvene isprave ovjerene su potpisom i pečatom odgovorne osobe organizacijske jedinice odnosno predsjednika organizacijske jedinice Stranke.

Prema Pravilniku o unutarnjoj kontroli, za funkcioniranje sustava unutarnje kontrole (procjena financijskog poslovanja, izgradnja sustava financijskog poslovanja, sustava organiziranja službenih dokumenata i način njihova kolanja unutar Stranke i prema trećima) odgovoran je Predsjednik Stranke. Unutarnju kontrolu provodi kontrolor kojeg imenuje Predsjedništvo Stranke iz redova financijskih stručnjaka članova Stranke. Odlukom Predsjedništva iz prosinca 2020. imenovana je unutarnja kontrolorka Stranke koja je u 2022. na temelju Odluke Predsjednika Stranke obavila kontrolu u tri županijske organizacije Stranke. O kontroli je sastavljeno Izvešće koje je dostavljeno Nadzornom odboru i usvojeno na sjednicama Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke u prosincu 2022.

Nadzorni odbor je tijekom godine obavljao nadzor nad djelovanjem Stranke te je obavio analizu izvješća o provedenoj unutarnjoj kontroli i financijskih izvještaja za 2022., o čemu je izvijestio Središnji odbor Stranke u prosincu 2022., odnosno u ožujku 2023. Utvrđeno je da su kod pojedinih organizacijskih jedinica postojale nepravilnosti u blagajničkom poslovanju te je predloženo da Predsjedništvo i Središnji odbor Stranke što prije poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se nepravilnosti otklonile. O svom radu za 2021. Nadzorni odbor izvijestio je Skupštinu Stranke u siječnju 2023. (Izveštajna skupština održava se najmanje jednom u dvije godine).

Etička načela u odnosima i postupcima Stranke kao pravne osobe i svih njezinih tijela i članova u cilju promicanja etičnog ponašanja i vrijednosti, posebno u javnom djelovanju, uređena su Statutom. Utvrđeno je da se protiv člana koji narušava ugled Stranke radeći protivno odredbama njezina Programa i Statuta i protivno aktima tijela Stranke donesenim u skladu s Programom i Statutom ili na bilo koji način djeluje protiv interesa Stranke provodi stegovni postupak. Pravilima o stegovnom postupku, koja je u ožujku 2015. donio Središnji odbor Stranke, utvrđene su mjere u stegovnom postupku, tijela za provođenje i tijek stegovnog postupka. Tijekom 2022. raspravljalo se o stegovnim mjerama protiv pojedinih članova Stranke i organizacijskih jedinica, nakon čega je jedan član isključen iz Stranke u veljači 2023.

Stranka je uspostavila odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije putem organiziranja skupova i konferencija za tisak, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i vlastitih mrežnih stranica na kojima su, osim informacija o političkom djelovanju, objavljeni i Statut i Program.

Također, poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. donio je Središnji odbor u prosincu 2021., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2022.

Financijskim planom planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu od 1.344.000,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 1.100.000,00 kn, što je 244.000,00 kn ili 18,2 % manje od plana, a rashodi u iznosu od 1.223.000,00 kn, što je 121.000,00 kn ili 9,0 % manje od plana. Manjak prihoda planiran je u iznosu od 123.000,00 kn (iz prethodne godine prenesen je višak prihoda u iznosu od 510.066,00 kn). Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 952.000,00 kn, prihode od članarina i članskog doprinosa u iznosu od 142.000,00 kn te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 6.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.027.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 110.000,00 kn, druge rashode u iznosu od 36.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 32.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 15.000,00 kn te rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 3.000,00 kn.

Prema Godišnjem programu rada, Stranka je svoje aktivnosti u 2022. planirala usmjeriti na upravljanje Strankom, ustrojavanje Centralnog izbornog stožera (CIS), promidžbeno djelovanje, izradu fotomonografije Stranke, dodjelu plaketa, zahvalnica i uspomenica Stranke pojedincima i institucijama, širenje baze članova Stranke, jačanje suradnje s drugim umirovljeničkim udrugama, organiziranje susreta predstavnika umirovljeničkih stranaka Europe te obilježavanje raznih blagdana i manifestacije.

Izvešće o realizaciji Godišnjeg programa rada za 2022. usvojeno je na sjednici Središnjeg odbora u ožujku 2023. Prema navedenom Izvešću, Stranka je ustrojila Centralni izborni stožer (CIS) te izradila plan rada i djelovanja, ustrojila je pozivni centar u sjedištu Stranke, održavala konferencije za medije, sudjelovala u javnoj raspravi u organizaciji Pučke pravobraniteljice te bila domaćin delegaciji Ukrajinske umirovljeničke stranke s kojom je potpisala zajedničku deklaraciju.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu. Navedeni financijski izvještaji, s propisanim priložima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. te Izvešće o primljenim donacijama tijekom 2022.), dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 1.228.903,00 kn, što je 226.048,00 kn ili 15,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 128.903,00 kn ili 11,7 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	398.601,00	352.295,00	88,4
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	802.970,00	735.051,00	91,5
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	123.631,00	131.857,00	106,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	45.000,00	6.000,00	13,3
5.	Drugi prihodi	84.749,00	3.700,00	4,4
	Ukupni prihodi	1.454.951,00	1.228.903,00	84,5

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 735.051,00 kn ili 59,8 % te prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 352.295,00 kn ili 28,7 %. Svi drugi prihodi (od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga/donacija te drugi prihodi) iznose 141.557,00 kn i imaju udjel od 11,5 %.

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 46.306,00 kn ili 11,6 % i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 67.919,00 kn ili 8,5 % (zbog smanjenja broja vijećnika nakon provedenih lokalnih izbora u 2021.).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 352.295,00 kn te se odnose na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba članka 6., stavka 1. i članka 7., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici tako da se sredstva raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih zastupničkih mjesta prema konačnim rezultatima izbora zastupnika u Hrvatskom saboru te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u siječnju, lipnju i rujnu 2022. U 10. sazivu Hrvatskoga sabora Stranka ima jednog zastupnika za kojeg su sredstva doznačavana tromjesečno (za prvi, drugi i treći kvartal u iznosu od 88.088,00 kn, a za četvrti kvartal u iznosu od 88.031,00 kn) na središnji račun Stranke.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 735.051,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se sredstva raspoređuju tako da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Sredstva su uplatile 82 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega 14 županija, 24 grada te 44 općine. Stranka koncem 2022. u poslovnim knjigama ima evidentirana potraživanja od jedinica lokalne samouprave u iznosu od 35.090,00 kn.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 131.857,00 kn, što je 10,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članarine u iznosu od 115.680,00 kn i članske doprinose u iznosu od 16.177,00 kn. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, članarina, odnosno članski doprinos je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća stranci na način i pod uvjetom utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke. Obveza uplate članarine utvrđena je Statutom, Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju te Odlukom o visini članarine, koju je donio Središnji odbor u prosincu 2021. Navedenom Odlukom godišnja članarina utvrđena je u iznosu od 20,00 kn za sve redovne članove, a počasni članovi, zaslužne osobe i simpatizeri ne plaćaju članarinu. Članski doprinos su, prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, obvezni plaćati dužnosnici Stranke, izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u najmanjoj visini od 1,0 % do 3,0 % netonaknade, ovisno o funkciji.

Za primljene članarine i članske doprinose vođene su evidencije te su izdavane potvrde o primitku u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 6.000,00 kn, što je 0,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti ostvarene u novcu od dvije pravne osobe u ukupnom iznosu od 3.000,00 kn te dvije fizičke osobe u ukupnom iznosu od 3.000,00 kn. Dobrovoljni prilogi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političke aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te su uplaćeni na žiroračun Stranke.

Za sve primljene dobrovoljne priloge (donacije) tijekom 2022. Stranka je izdala potvrde i vodila evidencije u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 3.700,00 kn, što je 0,3 % ukupno ostvarenih prihoda te se najvećim dijelom odnose na povrat više uplaćene zakupnine u iznosu od 3.207,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.357.834,00 kn, što je 574.441,00 kn ili 29,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 134.834,00 kn ili 11,0 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	101.957,00	108.248,00	106,2
2.	Materijalni rashodi	1.495.740,00	1.093.248,00	73,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	285.248,00	54.401,00	19,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.210.492,00	1.038.847,00	85,8
3.	Rashodi amortizacije	23.333,00	23.293,00	99,8
4.	Financijski rashodi	26.581,00	26.556,00	99,9
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	8.300,00	2.345,00	28,3
6.	Drugi rashodi	276.364,00	104.144,00	37,7
	Ukupni rashodi	1.932.275,00	1.357.834,00	70,3
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	1.454.951,00	1.228.903,00	84,5
	Manjak prihoda	477.324,00	128.931,00	27,0

Najznačajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 1.093.248,00 kn ili 80,5 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi, rashodi za donacije/pomoći i drugi rashodi) iznose 264.586,00 kn ili 19,5 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, manje su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje (za 230.847,00 kn ili 80,9 %) te drugi rashodi (za 172.220,00 kn ili 62,3 %), jer u 2022. Stranka nije sudjelovala u izbornim aktivnostima.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 108.248,00 kn, što je 8,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 91.200,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 15.048,00 kn i druge rashode za zaposlene (božićnica, dar za djecu) u iznosu od 2.000,00 kn. Plaće su obračunane u skladu sa zaključenim ugovorom o radu sa zaposlenicom te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja Stranke ostvareni su u iznosu od 54.401,00 kn, što je 4,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na nabavu promidžbenog materijala (između ostalog, kalendara, letaka, kemijskih olovaka, upaljača, čestitki, rokovnika), usluge oglašavanja putem elektroničkih i tiskanih medija te ispitivanje javnog mijenja.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.038.847,00 kn, što je 76,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na naknade troškova službenih putovanja (korištenje osobnih automobila u službene svrhe, dnevnice, cestarine) u iznosu od 281.121,00 kn, rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 251.724,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 132.320,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 114.124,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 103.602,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 103.267,00 kn te naknade troškova zaposlenima, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, komunalne, računalne i druge usluge te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 52.689,00 kn.

Naknade troškova službenih putovanja isplaćene su osobama izvan radnog odnosa, a odnose se na korištenje privatnog automobila u službene svrhe predsjednika i tajnika županijskih, gradskih i općinskih organizacija Stranke.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 251.724,00 kn odnose se na rashode za usluge koje su obavljene na temelju ugovora o djelu (obavljanje financijsko-računovodstvenih, tajničkih i administrativnih poslova te poslova čišćenja). Na Središnjicu se odnosi 196.989,00 kn, a na druge organizacijske jedinice 54.735,00 kn.

Od ukupnih rashoda za reprezentaciju (između ostalog, ugostiteljske usluge za domjenke, obilježavanja državnih blagdana i obljetnica osnivanja organizacija Stranke, sastanke županijskih, gradskih i općinskih odbora te Predsjedništva Stranke) u iznosu od 132.320,00 kn, na Središnjicu se odnosi 78.500,00 kn, a na druge organizacijske jedinice 53.820,00 kn. Prema odredbama članka 25. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke sredstva reprezentacije koriste Predsjednik Stranke ili osoba koju on ovlasti, odnosno predsjednici ustrojstvenih oblika ili osobe koje oni ovlaste, isključivo uz prethodnu odluku nadležnog odbora.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 23.293,00 kn, što je 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na obračunanu amortizaciju za ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja te uredski namještaj i opremu u vlasništvu Stranke. Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 26.556,00 kn, što je 2,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Vrijednosno najznačajniji odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 18.905,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 104.144,00 kn, što je 7,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za preostale troškove Stranke po konačnom obračunu troškova izborne promidžbe, a u skladu s Ugovorom o financiranju izborne promidžbe na lokalnim izborima 2021. zaključenog između Socijaldemokratske partije Hrvatske, Primorsko-goranskog saveza, Istarskog demokratskog sabora, Stranke i Hrvatske seljačke stranke te dostavljenog obračuna troškova izborne promidžbe u iznosu od 68.319,00 kn, različite druge rashode (za zatvaranje organizacijskih jedinica, usklađenja, nabavu vijenaca, cvijeća i svijeća, troškove ovrhe) u iznosu od 21.716,00 kn i novčane kazne za prekršaje po sudskim presudama u iznosu od 14.109,00 kn.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2022. iznosi 128.931,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 510.066,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 381.135,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 611.515,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	90.605,00	93.043,00	102,7
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	38.659,00	37.908,00	98,1
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	51.946,00	55.135,00	106,1
2.	Financijska imovina	861.964,00	518.472,00	60,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	603.441,00	481.762,00	79,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	1.620,00	1.620,00	100,0
2.3.	Potraživanja za prihode	256.903,00	35.090,00	13,7
	Ukupno imovina	952.569,00	611.515,00	64,2
3.	Obveze	394.165,00	182.043,00	46,2
3.1.	Obveze za rashode	137.262,00	161.153,00	117,4
3.2.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	256.903,00	20.890,00	8,1
4.	Vlastiti izvori	558.404,00	429.472,00	76,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	952.569,00	611.515,00	64,2

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2022. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2022. za 341.054,00 kn ili 35,8 %. Na smanjenje vrijednosti imovine utjecalo je smanjenje financijske imovine za 343.492,00 kn ili 39,8 % (smanjenje novčanih sredstava i potraživanja za prihode), a obveza i vlastitih izvora smanjenje odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja za 236.013,00 kn ili 91,9 % (zbog naplate potraživanja iz prethodne godine) te vlastitih izvora za 128.932,00 kn ili 23,1 % (zbog ostvarenog manjka prihoda za 2022.).

Nefinancijska imovina u iznosu od 93.043,00 kn odnosi se na vrijednost uredskog namještaja i opreme u iznosu od 55.135,00 kn te vrijednost ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu od 37.908,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 518.472,00 kn odnosi se na novac na žiroračunu u iznosu od 419.836,00 kn, novac u blagajni u iznosu od 61.926,00 kn, potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 35.090,00 kn te ostala potraživanja u iznosu od 1.620,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 26.700,00 kn.

Obveze za rashode u iznosu od 161.153,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 121.880,00 kn, ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja (za troškove izborne promidžbe) u iznosu od 12.527,00 kn, obveze za naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 11.304,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 9.214,00 kn te druge obveze u iznosu od 6.228,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.) podmirene su obveze u iznosu od 77.719,00 kn (podmirene su i obveze za troškove izborne promidžbe u iznosu od 12.527,00 kn).

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu od 20.890,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda, odnosno na nenaplaćene prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke.

Vlastiti izvori koncem 2022. iznose 429.472,00 kn i odnose se na višak prihoda u iznosu od 381.135,00 kn (višak prethodnog razdoblja u iznosu od 510.066,00 kn te manjak prihoda za 2022. u iznosu od 128.931,00 kn) i druge vlastite izvore u iznosu od 48.337,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 26. lipnja do 24. listopada 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih poslova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22 i 112/22)

8. Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju Hrvatske stranke umirovljenika, od 24. rujna 2019.
9. Statut, od 16. studenoga 2018.
10. Godišnji program rada, Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2022.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke radi pribavljanja obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Planiranje

1.1. Stranka je donijela Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. u prosincu 2021. te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2022. u prosincu 2022.

Financijski plan te njegove Izmjene i dopune sastoje se od plana prihoda i rashoda, ali ne sadrže plan zaduživanja i otplata (Stranka se u 2022. nije zaduživala) te obrazloženje Financijskog plana.

Prema odredbi članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne su financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbama članka 5., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22), propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Nadalje, prema odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, obrazloženje financijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan; obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje financijskog plana i njegovih izmjena u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Programom rada za 2022. Stranka je utvrdila aktivnosti koje planira obavljati u 2022., a odnose se na upravljanje Strankom, ustrojavanje Centralnog izbornog stožera (CIS), promidžbeno djelovanje, izradu fotomonografije Stranke, dodjelu plaketa, zahvalnica i uspomenica Stranke pojedincima i institucijama, širenje baze članova Stranke, jačanje suradnje s drugim umirovljeničkim udrugama, organiziranje susreta predstavnika umirovljeničkih stranaka Europe te obilježavanje raznih blagdana i manifestacije. Uz pojedine aktivnosti iz Godišnjeg programa rada nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima za njihovu provedbu te izvorima financiranja, kako bi se stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje na knjigovodstvenim ispravama navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda prema aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obavezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Stranka je u 2022. imala 8 263 člana te je ostvarila prihode od članarina u iznosu od 115.680,00 kn i članskog doprinosa u iznosu od 16.177,00 kn. Potraživanja za prihode od članarina za 2022. u iznosu od 49.580,00 kn i članskog doprinosa nisu evidentirana u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) ni iskazana u financijskim izvještajima.

Prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, članarinu je obvezan plaćati svaki član. Prema Odluci Središnjeg odbora Stranke iz prosinca 2021., godišnja članarina iznosi 20,00 kn za sve. Stranka je ustrojila evidenciju članarina koja sadrži sve potrebne podatke. Članski doprinos su, prema odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, obvezni plaćati dužnosnici Stranke izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članovi upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u najmanjoj visini od 1,0 % do 3,0 % netonaknade, ovisno o funkciji. Stranka je ustrojila evidenciju članstva i evidenciju članova koji su dužni plaćati članski doprinos, međutim navedene evidencije nisu potpune jer ne sadrže podatke potrebne za utvrđivanje visine članskog doprinosa članova te podatke o uplatama, odnosno ne sadrže podatke potrebne za evidentiranje potraživanja u poslovnim knjigama te iskazivanje u financijskim izvještajima.

Prema odredbama članka 10. i 29. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a financijski izvještaji neprofitne organizacije jesu izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa 16 sadrži, između ostalog, i potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa.

Državni ured za reviziju preporučuje dopuniti evidenciju članstva i članova koji su dužni plaćati članski doprinos sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje potraživanja od članova. Nalaže evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja za prihode od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Knjigovodstvene isprave

U okviru materijalnih rashoda evidentirani su rashodi za naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 281.121,00 kn i reprezentaciju u iznosu od 132.320,00 kn. Od navedenih, rashodi za naknade troškova službenih putovanja i reprezentaciju u iznosu od 210.253,00 kn nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojne dokumentacije koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Pojedini putni nalozi u iznosu od 184.166,00 kn ne sadrže podatke o vremenu kretanja na put i povratku s puta, osobnom automobilu kojim se putuje (marka i registarska oznaka automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat) te izvješće s puta. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak i 56/23), izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom, potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta.

Dio računa za reprezentaciju u iznosu od 26.087,00 kn ne sadrži podatke o razlozima ugošćivanja i korisnicima usluga. Zbog navedenog nije moguće potvrditi opravdanost ostvarenja navedenih rashoda.

Prema odredbi članka 7. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo se temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Prema odredbi članka 17. navedenog Zakona, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

– Blagajničko poslovanje

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., stanje novca u blagajni iznosi 61.926,00 kn. Blagajničko poslovanje ustrojeno je za Središnjicu te većinu organizacijskih jedinica. Prema Odluci Središnjeg odbora o visini blagajničkog maksimuma iz siječnja 2015. te njezinim izmjenama iz prosinca 2019., za općinske organizacije blagajnički maksimum iznosi 2.000,00 kn, gradske organizacije 3.000,00 kn, županijske organizacije 5.000,00 kn te za Središnjicu 10.000,00 kn. Pojedine organizacijske jedinice nisu poštovale navedenu Odluku i njezine izmjene, već su zadržavale novac u blagajni u iznosima većim od utvrđenih Odlukom i njezinim izmjenama (od 269,00 kn do 4.762,00 kn više od utvrđenog).

Državni ured za reviziju nalaže postupati u skladu s Odlukom o visini blagajničkog maksimuma te izmjenama navedene Odluke.

– Popis imovine i obveza

Stranka je obavila popis imovine i obveza za 2022. Odredbama Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke utvrđeno je da su sve organizacijske jedinice Stranke dužne obaviti popis imovine i obveza na dan 31. prosinca prethodne godine i dostaviti ga u Središnjicu najkasnije do 15. siječnja tekuće godine. Odlukom Središnjeg odbora Stranke iz prosinca 2022. imenovana je Komisija za popis imovine i obveza. Za dostavu popunjenih obrazaca za popis imovine i obveza organizacijskih jedinica u Središnjicu Stranke zaduženi su predsjednici organizacijskih jedinica Stranke kojima su dostavljene upute vezane za obavljanje popisa imovine i obveza. Komisija za popis sastavila je Izvještaj o obavljenom popisu. Sastavni dio Izvještaja su jedinstvene popisne liste dugotrajne imovine i sitnog inventara te popisne liste novčanih sredstava na žiroračunu i blagajni. Popisne liste potraživanja prema pojedinačnim dužnicima i iznosima potraživanja te obveza prema pojedinačnim vjerovnicima i iznosima obveza nisu sastavljene, već su navedena imovina i obveze popisani prema podacima iz glavne knjige. Prema navedenom Izvještaju, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2022. utvrđeno popisom istovjetno je stanju evidentiranom u glavnoj knjizi, iako pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile podatke o obavljenom popisu. Zbog navedenog, osnovna svrha popisa, usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, nije postignuta. Odluku o usvajanju rezultata popisa Predsjednik Stranke donio je u veljači 2023.

Prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je, između ostalog, najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza te sastavljanje popisnih listi u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji. Navodi da je tijekom 2022. poduzela konkretne mjere vezano za otklanjanje uočenih nedostataka: donijela je odluku o ukidanju svih podračuna organizacijskih oblika te se financijsko poslovanje Stranke od 1. siječnja 2023. vodi putem jednog računa; kao i odluku o ukidanju svih blagajni organizacijskih oblika Stranke (osim blagajni županijskih organizacija) s 31. prosinca 2022., a sve troškove na temelju putnih naloga isplaćuje iz Središnjice na žiroračun ili tekući račun osobe koja je ispostavila obračun putnih troškova. Rezultati navedenih mjera bit će vidljivi tijekom obavljanja revizije za 2023. Nadalje, Stranka navodi da će i nadalje kontinuirano djelovati i otklanjati primjedbe iz Izvješća o obavljenoj reviziji u cilju da već u narednom razdoblju zadovolji kompletnu zakonsku regulativu i revizijske standarde.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje	2021.	Sastavljati financijski plan i njegove izmjene u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	20. siječnja 2023.	nije provedeno
2.		2021.	U godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.	20. siječnja 2023.	nije provedeno
3.		2021.	Na knjigovodstvenim ispravama navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po programskim aktivnostima te pratiti ostvarenje rashoda prema aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.	28. veljače 2023.	nije provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2021.	Dopuniti evidenciju članstva i članova koji su dužni plaćati članski doprinos sa svim podacima potrebnim za utvrđivanje potraživanja od članova.	28. veljače 2023.	nije provedeno
5.		2021.	Evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima potraživanja od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2023.	nije provedeno
6.		2021.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.		2021.	Obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	28. veljače 2023.	nije provedeno
8.		2021.	Blagajničko poslovanje obavljati u skladu s Odlukom o visini blagajničkog maksimuma.	28. veljače 2023.	nije provedeno
9.		2021.	Obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2023.	nije provedeno

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni.

1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga i preporuka, ali u Očitovanju navodi da u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.*